

WILLEM VAN HANEGEM: DIT FEYENOORD HEEFT GEEN TRAINER NODIG

DE KROMME Kiest HET BESTE FEYENOORD-ELFTAL ALLER TIJDEN

Het zal werkelijk niemand in Nederland zijn ontgaan dat voetbalicoon Willem van Hanegem afgelopen 20 februari zijn vijfenzeventigste verjaardag heeft gevierd.

In de jaren zeventig was het algemeen bekend dat Johan Cruijff (althans voor de mensen buiten Rotterdam) weliswaar de beste, maar Van Hanegem veruit de populairste voetballer van Nederland was.

Bijna vijftig jaar later bleek Willem, als de briljante oud-voetballer én gevoelsmens bij uitstek, nog minstens even geliefd als toen en volgde er, onder meer via lyrische publicaties, ontelbare interviews, speciale beschouwingen, verschillende documentaires en een heuse show (in de tot de nok toe uitverkochte Rotterdamse concertzaal De Doelen) een nooit eerder vertoond, welhaast on-Nederlands massaal, eerbetoon.

Voor de Rotterdammers was het, in tijden van spaarzame voetbalhoogtepunten, een welkom geschenk om geheel legitiem naar de even klassieke als fantastische voetbalbeelden van Van Hanegem en het grote Feyenoord-team van weleer te mogen kijken.

Tijdens de speciale verjaardagsavond in De Doelen, zei Van Hanegem in zijn slotwoord naar het publiek, dat het voor hem nog steeds ongelooflijk was dat zoveel mensen de moeite hadden genomen om naar zijn feestje te komen. En: dat hij nogmaals wilde onderstrepen, dat hij enorm veel te danken had aan al de topspelers waarmee hij samen heeft mogen voetballen.

Of zoals Willem het duidde: 'Als je in het veld niet op de juiste wijze wordt aangespeeld en niet over (telkens anticiperende) medespelers (van Rinus Israel tot Wim Jansen) beschikt, die vooraf precies weten voor welke oplossingen je in het veld zal kiezen, dan kun je nooit en te nimmer excelleren. Dat gold voor mij, maar zeer zeker ook voor een spitspeler als Cruijff. Zonder aanvoer, met middelmatige medespelers achter zich, had hij nooit uit kunnen blinken.'

Ondanks dat Feyenoord in de Europa Cup 1 (de huidige Champions League) zowel voor als na 1970 nooit meer een rol van betekenis heeft gespeeld, hebben er bij de club van Het Stadion (van 1954 tot nu) toch nog genoeg grote en bijzondere 'betaalde' spelers gevoetbald.

Om zijn jubileum-verjaardag in stijl af te sluiten, vroeg VG Visie aan De Kromme of hij, als denkbeeldige tegenstander van het grote Feyenoord van 1970 (het team waarin hij zelf zo'n cruciale rol speelde), het in zijn ogen beste Feyenoord-team aller tijden wilde samenstellen.

Er waren vooraf wel twee restricties:

1. De voetballers moesten tenminste twee jaar bij Feyenoord hebben gespeeld
2. Er mochten geen spelers van het kampioensteam uit 1970 worden geselecteerd

©PIETBOUTS

©PIETBOUTS

©PIETBOUTS

FEYENOORD 1970

TRAINER: ERNST HAPPEL

UIT EEN SELECTIE VAN BIJNA VIERHONDERD SPELERS
HEEFT WILLEM VAN HANEGEM HET VOLGENDE ELFTAL SAMENGESTELD.

TRAINER: Ik laat een (beste) trainer achterwege.

Dit team heeft in principe geen trainer nodig,
omdat deze spelers in staat zijn om zelf na te denken en ter
plekke de juiste oplossingen te vinden.

Wisselspelers: Joop Hiele, Wim Rijsbergen, Ben Wijnstekers, Ivan Nielsen, József Kiprich,
Paul Bosvelt, Shinji Ono en als pinchhitter Cor van der Gijp of Pierre van Hooijdonk.

Een korte toelichting van Van Hanegem over zijn keuzes:

‘Ik beschouw Ed de Goey als één van de beste keepers die ik ooit heb gezien. Ik zeg daar wel bij dat hij ontzettend veel te danken heeft gehad aan keeperstrainer Pim Doesburg, die bij Feyenoord dagelijks met hem aan het werk was.

Zelfs als de selectie aan het uitlopen was, dan moest De Goey nog allerlei intensieve trainingen ondergaan. Omdat Doesburg hem continu opzweepte en achter zijn vodden aanzat, hadden die twee ook bijna altijd ruzie. Maar het heeft De Goey zeker geen windeieren gelegd.

Ik herinner me dat hij tijdens een wedstrijd tegen Willem II, toevallig in het jaar dat hij met Feyenoord kampioen werd, werkelijk twee onmogelijke ballen wist te pakken. Een topkeeper!

In de verdediging heb ik vier man. Ik heb bewust voor spelers gekozen die zowel in hun tijd goed waren, maar ook in de huidige tijd topspelers zouden zijn geweest.

De keuze voor Ulrich van Gobbel is voor mij geen moeilijke. Hij was een aanvallende back en verdedigend amper te passeren. Ik hoef namelijk geen back die vijf, zes spelers kan passeren.

Door zich goed te positioneren wist hij in een later stadium vaak veel passes van de tegenstander te onderscheppen, maar soms vond hij het, mede gestimuleerd door de enthousiaste reactie van het publiek, ook leuk om spelers gewoon expres van zich weg te laten lopen en ze dan daarna met zijn enorme snelheid weer in te halen. Dat trucje is, met Marc Overmars als directe tegenstander, ook nog een keer fout gegaan.

Centraal kies ik voor Ronald Koeman en Henk Fraser. Over de kwaliteiten van Koeman hoef ik het niet te hebben. Ik heb hem zelf nog naar Feyenoord gehaald. Mede omdat wij voorin enorm veel diepgang hadden en hij in staat was om deze spelers met zijn zuivere passing perfect te bedienen.

Ik heb Fraser boven Ivan Nielsen verkozen, omdat Henk net even een betere voetballer was. Het grootste probleem waar de voetballer Fraser mee te kampen had, was dat hij in het veld voor iedere medespeler opnam die een doodschop had gekregen. Maar verder was het echt een geweldige speler. Je gelooft het niet, maar tijdens het sprinten op de training was hij altijd sneller dan Van Gobbel. En zijn sprongkracht overtrof die van Ronaldo.

Met ook linksback Giovanni van Bronckhorst er nog bij, is dit in mijn ogen een haast perfecte verdediging. Giovanni was van origine een behendige middenvelder en wist als back precies hoe hij positioneel moest staan.

Als Koeman of Fraser door zouden schuiven, dan had hij het vermogen om op het juiste moment naar binnen te komen en posities over te nemen. Giovanni had alles waar een moderne back over moet beschikken.

Ja, Georginio Wijnaldum is voor mij een ‘vastigheidje’. Hij is voor ieder elftal en iedere trainer een begerenswaardige speler. Georginio heeft de individuele kwaliteiten om meerdere keren per wedstrijd in de zestien van de tegenstander te komen, maar hij houdt altijd rekening met het elftal en voetbalt nooit voor zichzelf.

Iedereen heeft nu de mond vol over de huidige voorhoede van Liverpool. Maar eigenlijk zijn dat eenkennige/egocentrisch ingestelde spelers die voornamelijk kunnen uitblinken doordat zij keer op keer bediend worden door een ijzersterk doch gediensstig spelende Wijnaldum.

Ruud Gullit staat bij mij centraal met de punt naar voren. Ruud was natuurlijk een uitstekende voetballer. Ik vond hem geen echte rechtsbuiten en zou hem dan nog eerder van achteruit hebben laten spelen. Maar daar staat nu Koeman al.

Met Robin van Persie als linkshalf zullen veel mensen wel weer opmerken dat dit een te aanvallend ingesteld middenveld is, maar dat is echt onzin. Alle drie de middenvelders moeten zowel aanvallen als verdedigen en vervolgens bepaalt het wedstrijdverloop waar je als speler op dat middenveld nodig bent.

Ik heb als middenvelder met spelers als Wim Jansen, Franz Hasil, Theo de Jong en Johan Neeskens gespeeld en bij AZ ook nog eens met Nygaard en Peters. Dat waren stuk voor stuk voetballers die wilden aanvallen, maar dondersgoed wisten wanneer zij in het veld ergens moesten zijn òf juist weg moesten blijven.

Dit is ook de reden waarom ik altijd roep dat de rol van trainers zwaar overschat wordt. Je kunt namelijk niet van tevoren een feilloze tactiek bedenken. De wedstrijd bepaalt de tactiek. Je kunt in dit geval Wijnaldum, Gullit en Van Persie wel een vast plekje op het tactische bord geven, maar zodra de aftrap wordt genomen, staat er niet één middenvelder meer op diezelfde plek. Zij staan waar ze op dat moment nodig zijn.

Naarmate een wedstrijd vordert moet je soms wel eens wat aanpassen. Dat is ook de reden waarom ik Paul Bosvelt op de bank heb zitten. Die werkte zich altijd de kolere en had daarnaast altijd oog voor de balans.

Ik vind de euforie die Robin van Persie dit seizoen ten deel valt overigens overdreven. Natuurlijk waren het drie gave goals die hij thuis tegen Ajax maakte, maar vervolgens zag je hem weer wedstrijden lang niet. Als ik hem nu zie spelen, dan heb ik telkens het idee dat hij geblesseerd is. Terwijl hij toch nog niet zo belachelijk oud is.

Daarbij snap ik niet, dat de Feyenoord-spelers hem op alle mogelijke manieren proberen aan te spelen. Zelfs als het onlogisch is. Er gaan daardoor heel veel betere oplossingen verloren. Het is soms net alsof die spelers hem op een veel te geforceerde wijze een mooi laatste seizoen willen bezorgen.

Over de voorhoede hoef ik niet lang na te denken. Regi Blinker en Gaston Taument waren, zeker in de periode toen ik trainer van Feyenoord was, spelers waar altijd dreiging vanuit ging. En waar vind je nog buitenspelers die niet alleen assists geven, maar allebei ook nog eens 14 à 15 goals per seizoen maken! Doordat die twee iedere dag optimaal in henzelf investeerden, speelden ze in die tijd ook voor het Nederlands elftal.

Het is jammer dat Blinker en Taument in een later stadium met Arie Haan als trainer zijn geconfronteerd. Dat klikte niet. Op het moment dat je dan niet meer aan bod komt, ben je gelijk twee jaar verder.

In de punt van de aanval heb ik Hendrik Larsson geposteerd. Larsson was een allround-spits. Echt een topspeler. Hij kon goed koppen, was snel, had diepgang en scoorde eenvoudig. En dan te bedenken dat hij, na Feyenoord, bij Celtic, Manchester United en Barcelona alleen nog maar beter is geworden.

©PIETBOUTS

Bij de wisselers heb ik nog wel een paar prima spelers. Zo'n József Kiprich was écht goed. Slim, een koele afmaker en, daar vergisten veel mensen zich in, razendsnel.

De Japanse middenvelder Shinji Ono, de granieten voorstoppers Ivan Nielsen en Wim Rijsbergen en rechtsback Ben Wijnstekers waren, ieder op hun eigen manier, voortreffelijke spelers. En dat geldt uiteraard ook voor keeper Joop Hiele.

Nee, ik heb geen plaats voor Dirk Kuyt. Simpelweg omdat ik hem geen buitenspeler vond. En voor de andere posities heb ik sowieso al betere spelers. Dat geldt ook voor Pierre van Hooijdonk. Pierre kan natuurlijk nooit tippen aan de klasse van Henrik Larsson.

Of Van Hooijdonk niet uiterst geschikt is in de rol van supersub? Ja, dat zou nog wel kunnen. Noteer maar bij de wisselers, dat ik in de rol van pinchhitter voor Van Hooijdonk òf Cor van der Gijp zou kiezen.

Cor van der Gijp was natuurlijk ook wel een man van naam en faam. Zoals Frans Bouwmeester en Henk Schouten ook kanjers waren. Ik heb hen alleen nooit bewust meegemaakt en kan daardoor ook moeilijk over hen oordelen.'

Van Hanegem vindt het (mede omdat het na Ernst Happel nog best lastig kiezen was) dus niet nodig om een trainer voor deze groep te plaatsen.

Willem: 'Ik zag laatst Louis van Gaal bij dat programma van Humberto Tan zitten. Het enige wat je hoorde was: IK, IK, IK...

Maar geloof me, al die boeken, de laptops en dat gezanik van 'zo en zo moeten we spelen' ten spijt: zodra er gevoetbald wordt, dan heb je met een tegenstander te maken en moet er door spelers in fracties van een seconde beslist en gehandeld worden. Wat moet een trainer dan vanaf de kant gaan roepen?

Ernst Happel heeft in zijn periode als trainer van Feyenoord maar twee keer vooraf een positie verwisseld. Dat was in 1970 toen we het tegen Legia Warschau moesten opnemen en voor aanvang van de wedstrijd tegen AC Milan. Iedereen dacht dat hij Wim Jansen tegenover Giovanni Lodetti zou zetten en ik tegen Gianni Rivera. Ze noemden Lodetti namelijk de marathonman. Maar Happel draaide het dus om. Hij plaatste Jansen tegenover Rivera en liet mij tegenstrijdig genoeg tegen deze Lodetti spelen. Dat is goed uitgekapt.

Gek genoeg heb ik als voetballer ook nooit problemen gehad met snelle tegenspelers. Ik begon bij Velox als linksback en kwam toen onder anderen tegen razendsnelle spelers als 'Pummie' Bergholtz en (ooit nog kortebaankampioen) Wietze Veenstra te spelen. Dat ging mij wel aardig af.

Maar dacht je dat mijn toenmalige trainer, Daan van Beek, mij als achttienjarige snotneus ging vertellen wat ik moest doen? Dat moest je zelf oplossen.'

Als we Willem ten slotte vragen wie volgens hem de fictieve wedstrijd tussen het Feyenoord uit 1970 en het door hem samengestelde Feyenoord-team winnend zou afsluiten, volgt er die karakteristieke, schorre lach, gevolgd door een ferme knipoog: 'Ik denk dat ons 1970-team wel een goede kans had gemaakt...' ■

©PIETBOUTS